

Тому ми вважаємо, що на перше місце в оцінці ефективності діяльності антикорупційних органів мають бути покладені такі критерії: а) питома вага державних службовців, які обіймали посади першої і другої групи державної служби, і реально засуджені до покарання у виді позбавлення волі на певний строк; б) зменшення частки тяжких й особливо тяжких корупційних злочинів у загальній структурі корупційної злочинності; в) швидкість реагування правоохоронних органів на заяви про вчинені корупційні злочини; г) чисельність корупціонерів, звільнених судами від кримінальної відповідальності; д) питома вага корупційних кримінальних проваджень, за якими судами призначено покарання у виді штрафу або обрано покарання з випробуванням, та ін.

В цілому, корупційні злочини пронизують всі галузі економіки країни, при цьому призводять до значних втрат для держави. Тому такі збитки можуть нести фінансовий, кількісний, якісний та політичний характер, який негативно відобразиться на повсякденному житті держави та суспільства загалом.

Література:

1. Топ-10 найбільшочіших корупційних проблем України. ІНФОГРАФІКА [Електронний ресурс]., Волинь Post, Режим доступу: <http://www.volynpost.com/news/63790-top-10-najbolyuchishyh-korupciynih-problem-ukrainy-infografika>
2. Про засади запобігання і протидії корупції: Закон України від 07 квітня 2011 року № 3206-VI., Відомості Верховної Ради України. - 2011., № 40., Ст. 404.
3. Типологічні дослідження Державної служби фінансового моніторингу України за 2016, 2015, 2014 роки. - К., [б. в.], 2017. - 126 с.
4. Понад 70 корупційних справ на межі розвалу через конкуренцію між правоохоронцями та піар, - Холодницький [Електронний ресурс]., Режим доступу: https://ua.censor.net.ua/news/440550/ponad_70_koruptsiyinyh_sprav_na_meji_rozvalu_cherez_konkurenciyu_mij_pravoohorontsyamy_ta_piar_holodnytskyu
5. Маршуба М.О. Корупційна злочинність в Україні: сучасний стан та основні стратегії протидії [Електронний ресурс]., М.О. Маршуба, Наукові дослідження. - 2016. - Випуск 31⁷. Питання боротьби зі злочинністю., С. 123-134., Режим доступу: [file:///D:/!!!SOS!!!/Downloads/77368-162767-1-PB%20\(2\).pdf](file:///D:/!!!SOS!!!/Downloads/77368-162767-1-PB%20(2).pdf)
6. Конституція України: Закон України від 28.06.1996 № 254к/96-ВР [Електронний ресурс]., Відомості Верховної Ради України (ВВР). - 1996. - № 30. - Ст. 141., Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/254k/96-вр>
7. Кримінальний процесуальний кодекс України: [науково-практичний коментар у 2 т.; за заг. ред. В.Я. Тація, В.П. Пшонки]. - Х., Право, 2012. - 1432 с.
8. Досудове розслідування корупційних злочинів: прокуратура і НАБУ - протистояння чи співробітництво? [Електронний ресурс]., Режим доступу: https://dt.ua/internal/dosudove-rozsliduvannya-korupciynih-zlochyniv-prokuratura-i-nabu-protistoyannya-chi-spivrobitnictvo-notatki-storonnogo-na-storinkah-konstituciyi-i-zakoniv-ta-pro-praktiku-yih-zastosuvannya-v-ukrayini-_html
9. Кимлик Н.В. Тактичні прийоми розслідування злочинних корупційних діянь за новим КПК України., Н.В. Кимлик., Науково-практичний журнал: Європейські перспективи. - Київ, 2012., № 4., Ч. 1., С. 142-146.
10. Про прокуратуру: Закон України від 14 жовтня 2014 року № 1697-VII., Голос України. - від 25.10.2014, № 206.

ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ОКРЕМИХ ВИДІВ ДОГОВОРІВ ОРЕНДИ ТРАНСПОРТНИХ ЗАСОБІВ

Кимлик Н.В., канд. юрид. наук, доцент кафедри теорії права та держави
Вергун О., здобувач вищої освіти другого (магістерського) рівня
Університет державної фіскальної служби України, Україна

Учасники конференції

У статті досліджено проблеми реалізації окремих видів оренди транспортних засобів. Проаналізовано правові норми, які регулюють договірні відносини найму (оренди) транспортного засобу, а також теоретичні позиції щодо характеристик транспортного засобу як об'єкта договору найму, сформуовано пропозиції для усунення суперечностей та колізій правового регулювання цих відносин.

Ключові слова: найм, оренда, транспортний засіб, договір, управління, експлуатація, екіпаж.

The article is investigated the realization problems of certain kinds of vehicles rent. The legal rules regulating contractual relations of hiring (lease) of a vehicle, as well as theoretical positions concerning the characteristics of a vehicle as an object of a contract of employment are analyzed, proposals are made to eliminate contradictions and conflicts of legal regulation of these relations.

Keywords: hiring, lease, vehicle, contract, management, operation, crew.

В статье исследованы проблемы реализации отдельных видов аренды транспортных средств. Проанализированы правовые нормы, регулирующие договорные отношения найма (аренды) транспортного средства, а также теоретические позиции относительно характеристики транспортного средства как объекта договора найма, сформированы предложения для устранения противоречий и коллизий правового регулирования этих отношений.

Ключевые слова: наем, аренда, транспортное средство, договор, управление, эксплуатация, экипаж.

Інтереси сторін, що беруть участь у цивільних правовідносинах, не завжди вимагають передачі майна у власність, яка може бути невигідною як для власника майна, так і для особи, яка має намір ним користуватися. Тому досить поширеним є застосування договорів оренди майна.

Договір оренди майна – це один з класичних договорів, історія якого нараховує багато тисячоліть. Основні риси цього договору формувалися протягом цього часу, адже ще у римському праві виділяли три види найму: найм речей (locatio-conductio rerum); найм робіт (locatio-conductio operarum); найм послуг (locatio-conductio operis) [6, с. 187; 3, с. 584].

За радянських часів значну увагу регулюванню відносин оренди транспортних засобів приділяли Левенсон Д.С. та Кравчи́ков О.А. [5, с. 89; 4, с. 63]. Натомість в законодавстві УРСР та СРСР містилися лише загальні положення про найм. Зокрема, Левенсон Д.С. у своїх працях досить детально досліджував відносини найму транспортних засобів, їх суб'єктний

склад, зміст договору, відповідальність сторін. Він відзначав потребу в подальшому науковому дослідженні цих відносин, зважаючи на все більше поширення їх на практиці. Особливу увагу Левенсон Д.С. приділяв дослідженню відносин прокату легкових автомобілів, які розглядав як різновид найму (оренди) транспортних засобів Красавчиков О.А. теж аналізував проблематику відносин найму транспортних засобів, проте не настільки детально, як Левенсон Д.С., здебільшого характеризуючи різні види найму, в тому числі і найм (оренду) транспортних засобів [5, с. 3].

Починаючи з 2004 р., коли вступив в силу ЦК України від 16.01.2003 року, відносини найму (оренди) транспортних засобів були врегульовані не лише загальними положеннями про найм (оренду), а й спеціальними положеннями, які містилися у § 5 глави 58 ЦК України «Найм (оренда) транспортного засобу» [9].

Договір найму (оренди) транспортного засобу - це цивільно-правовий договір, за яким наймодавець (орендодавець) передає або зобов'язується передати наймачеві (орендарю) за плату транспортний засіб у тимчасове володіння та користування.

В ході укладання та виконання договорів оренди транспортних засобів виникає суттєва кількість проблем, які доцільно було б розглядати через призму розмежування таких угод на окремі види.

Одним з видів цих договорів є договір найму (оренди) транспортних засобів без екіпажу. Дослідник цієї теми Гурневич Б.М. одним із проблемних питань визначає той факт, що наймач зобов'язаний використовувати орендований транспортний засіб за тими умовами, які визначені в договорі, а якщо такі умови в договорі не визначені – у відповідності з призначенням того або іншого виду транспортного засобу.

Наприклад, легковий автомобіль призначений для перевезення головним чином пасажирів і багажу, тому перевезення вантажів на ньому буде вважатися нецільовим (не за призначенням) використанням цього виду транспорту. Крім того, в договорі оренди транспортного засобу для перевезення пасажирів обов'язково мають бути вказані граничні межі (кількість) пасажирів, які може перевозити саме цей автомобіль. Саме така норма договору підвищила б, на думку науковця, відповідальність водіїв за безпеку пасажирів. Також, на думку Гурневича Б.М., доцільно було б конкретизувати в нормативному порядку й можливості (параметри) використання орендованого транспортного засобу. Це стосується також і використання вантажного автомобіля для перевезення відповідних вантажів (вантаж якої ваги і яких габаритів допустимо перевозити орендарю на орендованому транспортному засобі) [2].

Вакулович Е.В. у своєму дослідженні пропонує, що орендодавцю слід у договорі оренди транспортного засобу закріпити за собою право здійснювати контроль за забезпеченням майнового збереження транспортного засобу й за належною його експлуатацією [1, с. 13].

На думку Гурневича Б.М., наявність у ст. 803 ЦК обов'язку наймача відшкодувати збитки, завдані у зв'язку з втратою або пошкодженням транспортного засобу, цілком достатня, щоб наймач добросовісно ставився до орендованого транспортного засобу.

Інколи трапляється, що орендар приймається на роботу у відповідну транспортну організацію, але фактично отримує транспортний засіб у володіння й користування і незалежно від роботодавця здійснює як господарську, так і технічну експлуатацію транспортного засобу, розраховуючись із роботодавцем (який фактично є орендодавцем) після закінчення певних обумовлених періодів часу. Така практика набула поширення при використанні мікроавтобусів для перевезення пасажирів. У цій ситуації вирішуються питання зберігання транспортних засобів, контролю за їх належною технічною й господарською експлуатацією. Але слід зауважити, що така практика може бути способом ухилення від сплати податків (за фактичні орендні договірні послуги). У цьому розумінні правовідносини за договором оренди транспортного засобу без екіпажу відрізняються від правовідносин за договором оренди транспортних засобів з екіпажем. Відповідно до умов останнього, більшість обов'язків по утриманню й технічному обслуговуванні покладаються на орендодавця. Ці відмінні риси двох видів договору оренди транспортних засобів обумовлені особливостями кожного з них. При оренді транспортного засобу без екіпажу орендар отримує його в повне володіння й користування, приймаючи на себе зобов'язання по виконанню комплексу необхідних робіт по його обслуговуванню, підтримці в робочому стані й збереженню експлуатаційних властивостей [2].

Іншим видом договорів цієї категорії є договори найму транспортного засобу за участю фізичних осіб – підприємців.

У судовій практиці виникає досить багато питань щодо вирішення спорів, пов'язаних з виконанням таких договорів. Як зазначає Тарасенко Л.Л. - це зумовлено тим, що більшість таких договорів укладено в письмовій формі без нотаріального посвідчення. Водночас відповідно до ч. 2 ст. 799 ЦК України договори найму транспортних засобів за участю фізичної особи (без вказівки на статус підприємця) підлягають нотаріальному посвідченню.

Для усунення неоднозначного застосування закону запропоновано удосконалити законодавчі положення щодо форми договору найму транспортного засобу, виклавши ч. 2 ст. 799 ЦК України в такій редакції: «Договір найму транспортного засобу за участю фізичної особи підлягає нотаріальному посвідченню. Якщо фізична особа зареєстрована як суб'єкт підприємницької діяльності, то договір найму транспортного засобу за її участю укладається відповідно до частини першої цієї статті».

Також доцільно спростити порядок укладання договорів найму наземних самохідних транспортних засобів (не зачіпаючи оренду повітряних, морських, річкових суден тощо) за участю фізичних осіб загалом, скасувавши вимоги щодо нотаріального посвідчення цих договорів.

Це сприятиме завершенню процесу спрощення передавання наземних самохідних транспортних засобів у користування (як оплатне, так і безоплатне) за участю фізичних осіб. До внесення відповідних вищезазначених змін у ЦК України, Тарасенко Л.Л. пропонує, щоб у разі, якщо договір найму транспортного засобу всупереч вимогам закону не був нотаріально посвідчений, але був виконаний сторонами, суд не повинен констатувати нікчемність такого договору на підставі ст. 220 ЦК України, а може застосувати цивільно-правові наслідки дійсного правочину, однак якщо виконання такого договору не розпочалося, він вважатиметься нікчемним [8, с. 324-329].

Ми приєднуємося до думки Тарасенка Л.Л., про те, що для вдосконалення змісту договору найму транспортного засобу треба передбачити в ЦК України обов'язок наймодавця за загальним правилом передавати наймачеві технічно справний транспортний засіб, звичайно, якщо у договорі сторони не обумовили іншого.

Доцільно також покласти на наймодавця обов'язок передати наймачеві одночасно з транспортним засобом документи, що стосуються цього транспортного засобу (технічний паспорт, сертифікат тощо), ідентифікують його як транспортний засіб та наявність яких дає можливість використовувати транспортний засіб за цільовим призначенням [8, с. 324-329].

Слушною також виглядає думка щодо надання кожній стороні договору найму транспортного засобу однакової можливості щодо страхування транспортного засобу. Наприклад, Тарасенко Л.Л. пропонує для цього змінити імперативність у правовому регулюванні цих відносин, виклавши ч. 1 ст. 802 ЦК України в такій редакції: «Страхування транспортного засобу здійснюється наймодавцем, якщо інше не передбачено договором найму (оренди). Транспортними статутами та кодексами (іншим законодавством) може бути передбачено обов'язкове страхування транспортного засобу, який є предметом договору найму» [8, с. 324-329].

Щодо оренди повітряних суден, наголосимо на тому, що орендодавцем повітряного судна може бути його власник або інша особа, уповноважена на укладення договору найму. Орендарем повітряного судна може бути як фізична особа, так і юридична особа. Однак під час укладення договору найму сторони мають обумовити, хто з них вважатиметься експлуатантом повітряного судна. У разі неможливості набути такого статусу варто укласти договір з юридичною особою – експлуатантом щодо надання всіх послуг, пов'язаних з використанням повітряного судна.

Використання повітряного судна наймачем має певні особливості, зумовлені тим, що повітряне судно може потребувати екіпажу в кількості, визначеній технічними характеристиками. Тому в таких випадках сторони мають передбачити умову про екіпаж, який обслуговуватиме повітряне судно. У разі найму повітряного судна без екіпажу орендоване повітряне судно повинно бути внесено до сертифіката експлуатанта наймача, і за таких умов наймодавець несе відповідальність лише за передавання цього транспортного засобу наймачеві в стані, обумовленому в договорі, натомість відповідальність за його експлуатацію та її наслідки покладаються на наймача [8, с. 324-329].

Щодо фрахтування морського судна, науковці звертають увагу на те, що цей договір належить до договорів найму, а це дає можливість застосовувати до відносин фрахтування положення про оренду транспортних засобів, які містяться в ЦК України.

Серед науковців немає однозначної позиції стосовно правової природи договору чартеру (фрахтування): чи це різновид договору найму транспортних засобів, чи договору перевезення. Вважаємо, що договір фрахтування судна на певний час є договором найму (оренди) транспортного засобу, оскільки на це вказують особливості викладу правових норм Кодексу торговельного мореплавства України (щодо тайм-чартеру та бербоут-чартеру, які є договорами оренди морського судна, а також його ст. 206 під назвою «суборенда»).

Проаналізувавши правове регулювання відносин найму (оренди) морського судна, зазначено, що вони, на відміну від найму інших видів транспортних засобів (повітряних суден, наземних самохідних транспортних засобів, рухомого складу залізничної тощо), урегульовані кодифікованим нормативно-правовим актом – Кодексом торговельного мореплавства України, положення якого належно регулюють відносини найму морського судна, залишаючи сторонам можливість визначити в договорі додаткові умови, які не суперечать закону. Предметом договору найму морського судна може бути лише те морське судно, яке зареєстроване у відповідному судовому реєстрі.

Під час укладення договору підлягає реєстрації саме морське судно, а не договір найму. До істотних умов договору найму морського судна належать назва судна (предмет договору), його технічні та експлуатаційні характеристики (вантажопідйомність, вантажомісткість, швидкість тощо), район плавання, мета фрахтування, розмір фрахту (ціна договору), морехідний стан судна, строк дії договору, обов'язок силачувати портові збори, місце приймання та здавання судна [8, с. 324-329].

Щодо договору використання залізничних транспортних засобів на умовах договору найму, необхідно відзначити, що оренда лише деяких з них регулюється положеннями про оренду транспортних засобів. Зокрема, до відносин оренди локомотивів (електровози, тепловози, газотурбовози, паровози) та інших самохідних залізничних транспортних засобів застосовуються положення § 5 глави 58 Цивільного кодексу України про оренду транспортних засобів, оскільки лише локомотиви (інші схожі пристрої) є самохідними, здатними рухатися самостійно та потребують відповідних навичок для управління ними. Натомість відносини оренди пасажирських та вантажних вагонів регулюються загальними положеннями про найм (оренду), що містяться в Цивільному кодексі України, оскільки вагони здатні рухатися виключно за допомогою тягача-локомотива, а тому є несамохідними.

Також зазначаємо, що договір оренди поїзда за своєю правовою природою є договором найму транспортного засобу з екіпажем, який його обслуговує, оскільки наймач, орендуючи поїзд, визначає маршрут, а наймодавець зобов'язується надати локомотив і вагони з персоналом, який їх обслуговуватиме, та здійснити перевезення за маршрутом, визначеним наймачем. Натомість до відносин найму вагона-ресторану треба застосовувати загальні положення про оренди (оренду), оскільки такий договір за своєю правовою природою є договором найму приміщення у вагоні, тому що, орендуючи вагон, наймач не визначає ні маршрут, ні графіку руху, ні екіпажу, який обслуговуватиме поїзд під час руху тощо, крім того, цей поїзд здійснює перевезення незалежно від оренди вагона-ресторану [8, с. 324-329].

Ще однією проблемою, яка досить часто трапляється на практиці, є розмежування договорів прокату та оренди транспортного засобу. В даній ситуації важливо вказати на те, що головним критерієм є суб'єктний склад правовідносин, зокрема, якщо наймодавцем є спеціалізована прокатна організація, такі договірні відносини вважають прокатом.

Розмежовуючи сферу застосування договору найму наземного самохідного транспортного засобу та договору прокату, предметом якого є наземний самохідний транспортний засіб, важливо вказати на те, що основним критерієм для розмежування договорів прокату та найму транспортного засобу є суб'єктний склад правовідносин. Якщо наймодавцем виступає спеціалізована прокатна організація, такі відносини вважатимуться прокатом. Також договір прокату наземного самохідного транспортного засобу зазвичай є короткостроковим та укладається для задоволення побутових невиробничих потреб [8, с. 324-329].

Порівняльною характеристикою договору найму транспортних засобів і договору прокату транспортного засобу можна встановити наступне:

- усі витрати, пов'язані з використанням транспортного засобу, в тому числі податкові та інші платежі здійснюються наймачем. Крім того, ЦК України не визначає, яка саме сторона за договором найму транспортного засобу зобов'язана бути страховиком відповідальності наймача за шкоду, заподіяну у зв'язку з використанням транспортного засобу. Закон України «Про обов'язкове страхування цивільно-правової відповідальності власників наземних транспортних засобів» визначає власниками-страховиками користувачів на основі договору оренди. Тому наймач за договором найму транспортного засобу повинен виступати як страховик за шкоду, заподіяну іншій особі у зв'язку з використанням транспортного засобу. За договором прокату транспортного засобу всі обов'язки страховика - це прямиї обов'язки власника;
- наймач за договором найму транспортного засобу компенсує всі витрати, пов'язані з експлуатацією транспортного засобу, а за договором прокату транспортного засобу наймач компенсує тільки ті витрати, які безпосередньо вказані в договорі;
- договір найму транспортного засобу за участі фізичної особи повинен бути нотаріально посвідчений; прокат, у свою чергу, оскільки він є договором приєднання, має більш спрощений спосіб укладання;
- наймач за договором найму транспортного засобу повинен компенсувати всі збитки, пов'язані з втратою або пошкодженням транспортного засобу, якщо не зможе довести, що це трапилось не з його вини. За договором прокату транспортного засобу капітальний та поточний ремонт здійснює власник транспортного засобу, якщо він не доведе, що пошкодження трапилось з вини наймача;
- однією з головних переваг договору прокату транспортного засобу для фізичних осіб слід вважати те, що Постанова

Кабінету Міністрів України «Про затвердження переліку платних побутових послуг, на провадження діяльності з надання яких придбавається торговий патент» прокат транспортних засобів визнає платною послугою, тому права безкорисливих суб'єктів, і це дуже доречно, захищаються законодавством про права споживачів, а саме Законом України «Про захист прав споживачів» [7, с. 295-298].

Отже, предметом договору оренди транспортного засобу може бути будь-який транспортний засіб, ідентифікований галузевим законодавством, яке містить його характеристики та розкриває його ознаки, що зумовлюють особливості правового регулювання відносин найму такого транспортного засобу. Договір оренди транспортного засобу за участю фізичної особи – суб'єкта підприємницької діяльності – треба укладати в письмовій формі без нотаріального посвідчення.

Потрібно вдосконалити правове регулювання договірних відносин оренди транспортних засобів, встановивши обов'язок наймодавця передати наймачеві одночасно з транспортним засобом документи, що ідентифікують транспортний засіб (на явність яких дає можливість використовувати його за цільовим призначенням), а також надати кожній стороні договору однакові можливості щодо страхування транспортного засобу шляхом зміни імперативності у правовому регулюванні цих відносин.

Вважаємо, що недотримання форми щодо нотаріального посвідчення договору найму транспортного засобу, який сторони виконали, не тягне за собою його нікчемності.

Література:

1. Вакулович Е.В. Договір оренди транспортних засобів: автореф. дис. на здобуття наук. ступеня канд. юрид. наук: спец. 12.00.03 «Цивільне право та цивільні процеси», Е.В. Вакулович. – Харків., 2002. – 20 с.
2. Гурневич Б. Особливості договору найму (оренди) транспортних засобів без екіпажу [Електронний ресурс], Б. Гурневич., Режим доступу: <http://www.justinian.com.ua/print.php?id=3825>
3. Дождев Д.В. Римское частное право: учебник для вузов., Д.В. Дождев., под. общ. ред. акад. РАН, д.ю.н., проф. В.С. Нерсесянца. – 2-е изд., изм. и доп. – М., Норма, 2006. – 784 с.
4. Красавчиков О.А. Договор имущественного найма в советском гражданском праве: учебное пособие., О.А. Красавчиков. – Свердловск., [б. и.], 1963. – 71 с.
5. Левенсон Д.С. Договор аренды транспортных средств., Д.С. Левенсон. – М., Юридическая литература, 1969. – 121 с.
6. Орач Є.М. Основи римського приватного права: курс лекцій., Є.М. Орач, Б.Й. Тищик., Львівський держ. ун-т імені Івана Франка. – К., Юрінком Інтер, 2000. – 272 с.
7. Семенова А.П. Цивільно-правова кваліфікація договору прокату транспортного засобу., Право і безпека. – 2012., № 4 (46)., с. 295-298.
8. Тарасенко Л.Л. Договір найму (оренди) транспортного засобу., Л.Л. Тарасенко, Вісник Львівського університету. – Серія юридична. – 2015., Випуск 61., с. 324-329.
9. Цивільний кодекс України № 435-IV від 16 січня 2003 р., Відомості Верховної Ради України від 03.10.2003 р. – 2003., № 40. – 356 с.

ЗАСТОСУВАННЯ ПРАКТИКИ ЄВРОПЕЙСЬКОГО СУДУ З ПРАВ ЛЮДИНИ В КРИМІНАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ УКРАЇНИ

Кимлик Р.В., канд. юрид. наук, доцент кафедри кримінального права та кримінології
Університет державної фіскальної служби України, Україна

Учасник конференції

В статті досліджено сучасний стан застосування рішень Європейського суду з прав людини в практичній кримінальній процесуальній діяльності та наукові доробки з цих питань. Розкрито механізм безпосереднього застосування вказаних прецедентів на сучасних актуальних прикладах.

Ключові слова: кримінальний процес, права людини, Європейський суд з прав людини, заходи забезпечення кримінального провадження, запобіжні заходи.

The article examines the current state of the application of decisions of the European Court of Human Rights in practical criminal procedural activities and scientific developments on these issues. The mechanism of direction the application of these precedents on modern current examples is revealed.

Keywords: criminal process, human rights, European Court of Human Rights, measures for ensuring criminal proceedings, preventive measures.

В статье исследовано современное состояние применения решений Европейского суда по правам человека в практической уголовной процессуальной деятельности и научные труды по этим вопросам. Раскрыт механизм непосредственного применения данных прецедентов на современных актуальных примерах.

Ключевые слова: уголовный процесс, права человека, Европейский суд по правам человека, меры обеспечения уголовного производства, меры пресечения.

Сучасна Україна переживає період входження в європейський правовий простір. З огляду на необхідність приведення українського законодавства у відповідність із нормами й принципами міжнародного права досить значущим є вивчення європейського законодавчого досвіду та європейської правової доктрини. Забезпечення прав людини й основоположних свобод – основне завдання і напрям розвитку кожної держави. Особливого значення це завдання набуває у сфері кримінального судочинства, де найчастіше обмежуються права та свободи громадян, і у зв'язку із цим необхідні кримінальні процесуальні гарантії їх захисту [1, с. 24]. Помітною подією в українській правовій системі стало прийняття нового Кримінального процесуального кодексу, який став не просто переглядом старого, а подає інший підхід до кримінального правосуддя відповідно до міжнародно-правових стандартів та вимог Європейської конвенції про захист прав людини та основоположних свобод. Якщо надати узагальнену характеристику новому КПК України, то вона мала б мати такий